

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษา อภิปรายผล ข้อค้นพบและข้อเสนอแนะ

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา การประยุกต์ใช้โปรแกรมสำเร็จรูป เอ็กซ์เพรส ฟอว์วินโดว์ รุ่น 1.5 ในงานสารสนเทศทางการบัญชี ของ โรงเรียน ปิยะ 9 พณิชย จังหวัดลำปาง โดยใช้แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องคือ แนวคิดการศึกษาความเป็นไปได้ของการวางระบบงานใหม่ แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาระบบใช้คอมพิวเตอร์ช่วยบันทึกข้อมูล แนวคิดเกี่ยวกับ โปรแกรมสำเร็จรูป เอ็กซ์เพรสฟอว์วินโดว์ รุ่น 1.5 แนวคิดเกี่ยวกับการประเมินคุณลักษณะของซอฟต์แวร์ที่มีคุณภาพ และแนวคิดเกี่ยวกับการประเมินองค์ประกอบคุณภาพซอฟต์แวร์ ผลการศึกษารูปได้ดังต่อไปนี้

5.1 สรุปผลการศึกษา

5.1.1 ผลการศึกษาความเป็นไปได้ของการวางระบบงานใหม่ ข้อมูลระบบงานเดิม ปัญหาที่พบ และความต้องการของเจ้าของโรงเรียน ปิยะ 9 พณิชย

จากการศึกษาข้อมูลระบบงานเบื้องต้นของโรงเรียน ปิยะ 9 พณิชย พบว่า ระบบงานของโรงเรียน ปิยะ 9 พณิชย มีระบบงานที่มีการบันทึกรายการค้าด้วยระบบมือทั้งหมด 4 ระบบ ได้แก่ ระบบการซื้อวัตถุดิบ ระบบการผลิต ระบบการขาย และระบบเงินสด และใช้สมุดลงรายการชั้นต้น 3 เล่ม คือ สมุดบัญชีรับ – จ่ายเงินสด ทะเบียนรับ – จ่ายวัตถุดิบ และ ทะเบียนรับ – จ่ายสินค้าสำเร็จรูป

ระบบการซื้อวัตถุดิบ

ระบบการซื้อวัตถุดิบของโรงเรียน ปิยะ 9 พณิชย จะมีขั้นตอนการซื้อโดย ทำการแยกประเภทข้าวเปลือกเป็น 2 ประเภท ได้แก่ข้าวเปลือกสด และข้าวเปลือกแห้ง แยกชนิดข้าวเปลือกตรวจสอบคุณภาพข้าวเปลือกและดีราคา โดยใช้ราคาตลาดกลางและราคาตลาดในท้องถิ่นมาประเมินราคารับซื้อ จากนั้นตรวจสอบน้ำหนักและราคารวม และตกลงชำระเงิน โดยโรงเรียน ปิยะ 9 พณิชยบันทึกการขายการซื้อด้วยมือในสมุดบัญชีรับ – จ่าย และบันทึกจำนวนรับเข้าวัตถุดิบข้าวเปลือกในสมุดบัญชีรับ – จ่ายวัตถุดิบ

จากการศึกษาและวิเคราะห์ระบบงานซื้อวัตถุดิบของโรงเรียน ปิยะ 9 พณิชย พบว่า บางครั้งมีการจดบันทึกการซื้อผิดพลาด หรือไม่ได้จดบันทึกเลย ส่งผลให้ข้อมูลการซื้อและวัตถุดิบไม่ครบถ้วนถูกต้อง ไม่สามารถนำมาใช้ในการวิเคราะห์และวางแผนการซื้อ

จากปัญหาดังกล่าวเจ้าของโรงสีต้องออกเอกสารการรับซื้อข้าวเปลือกโดยมีข้อมูลรายละเอียดการซื้อครบถ้วนให้กับเกษตรกรและเก็บสำเนาเพื่อเป็นหลักฐานประกอบการซื้อให้เกษตรกรทุกราย บันทึกในสมุดรายรับ - รายจ่ายประจำวัน และนำข้อมูลในสมุดรายรับ - รายจ่ายไปบันทึกบัญชีในโปรแกรมสำเร็จรูป ประมวลผล และออกรายงานเกี่ยวกับการซื้อและรายงานเกี่ยวกับวัตถุดิบต่อไป โดยการบันทึกรายการซื้อในโปรแกรมสำเร็จรูปจะทำการบันทึกรับเข้าวัตถุดิบให้อัตโนมัติ ซึ่งจะช่วยลดขั้นตอนการบันทึกรับเข้าวัตถุดิบด้วยมือในสมุดรับ - จ่ายวัตถุดิบได้อีกด้วย

ระบบการผลิต

ระบบการผลิตของโรงสี ปิยะ 9 พาณิชย์ จะมีกระบวนการผลิตโดย นำข้าวเปลือกที่พร้อมสีเข้ากระบวนการสี และจดบันทึกการเบิกข้าวเปลือกตามจำนวนที่นำไปสีในสมุดรับ - จ่ายวัตถุดิบ ในการเข้าสู่กระบวนการผลิตนั้นจะมีขั้นตอนการทำความสะอาดข้าวเปลือก ขั้นตอนการนำเปลือกออกจากเมล็ดข้าว ขั้นตอนการแยกข้าวกล้อง แกลบ รำ ข้าวหัก และข้าวเปลือกที่ยังกะเทาะไม่หมด ขั้นตอนการขัดขาว ขั้นตอนการแยกขนาดข้าว และขั้นตอนสุดท้ายคือขั้นตอนของการบรรจุ และบันทึกรายละเอียดผลิตภัณฑ์ น้ำหนัก หน่วยนับและชนิดของผลิตภัณฑ์ในสมุดรับ - จ่ายสินค้าสำเร็จรูป

จากการศึกษาและวิเคราะห์ระบบงานการผลิต พบว่าการบันทึกการเบิกวัตถุดิบ และการบันทึกรับเข้าสินค้าสำเร็จรูปนั้นจะมีการบันทึกเฉพาะจำนวน โดยไม่ได้บันทึกราคาทุน จึงทำให้ไม่ทราบราคาทุนของสินค้าสำเร็จรูป และบางครั้งไม่ได้จดบันทึก หรือบันทึกผิดพลาด ทำให้การแสดงผลข้อมูลวัตถุดิบและสินค้าสำเร็จรูปไม่ถูกต้อง ข้อมูลการเบิกวัตถุดิบไปผลิตและการรับเข้าสินค้าสำเร็จรูปไม่สัมพันธ์กัน นำข้อมูลไปใช้ประโยชน์ไม่ได้

จากปัญหาดังกล่าวเจ้าของโรงสีต้องมอบหมายหน้าที่ให้มีผู้รับผิดชอบจดบันทึกจำนวนการเบิกวัตถุดิบ ไปผลิต และการรับเข้าสินค้าสำเร็จรูปทำการตรวจนับและยืนยันยอดให้ถูกต้องตรงกับรายงาน และนำข้อมูลการเบิกวัตถุดิบในสมุดบันทึกการเบิก และการรับเข้าสินค้าสำเร็จรูปพร้อมราคาทุนที่คำนวณถูกต้องแล้วในสมุดบันทึกการรับ ไปบันทึกในโปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อประมวลผลและออกรายงานเกี่ยวกับวัตถุดิบและสินค้าคงเหลือ ซึ่งการบันทึกในโปรแกรมจะทำให้ทราบจำนวน ราคาต่อหน่วย และมูลค่ารวมของวัตถุดิบและสินค้าที่มีการเคลื่อนไหว ซึ่งต่างจากการบันทึกด้วยมือที่เพียงแค่ทราบเฉพาะจำนวนที่มีการเคลื่อนไหวเท่านั้น

ระบบการขาย

ระบบการขายของ โรงสี ปิยะ 9 พาณิชย์ เมื่อเกิดการขาย โรงสีจะออกใบเสร็จรับเงินให้กับผู้ซื้อ และส่วนที่เป็นสำเนาจะเก็บไว้นำไปบันทึกบัญชีการขายด้วยมือในสมุด

บัญชีรายรับ – รายจ่าย พร้อมกับบันทึกการเบิกสินค้าสำเร็จรูปไปขายในสมุดรับ – จ่ายสินค้าสำเร็จรูป

จากการศึกษาและวิเคราะห์ระบบงานการขาย พบว่าบางครั้งไม่ได้ออกใบเสร็จรับเงิน โดยเฉพาะลูกค้าเกษตรกร จึงทำให้ไม่ได้บันทึกการขายในสมุดรายรับ – รายจ่าย และสมุดรับ – จ่ายสินค้าสำเร็จรูปไปด้วย หรือบางครั้งมีการจดบันทึกการขายผิดพลาด ทำให้ข้อมูลการขายและจำนวนสินค้าคงเหลือไม่ครบถูกต้อง ไม่สามารถแสดงผลการดำเนินงานที่ถูกต้องได้อีกทั้งการบันทึกเบิกสินค้าสำเร็จรูปไปขายจะบันทึกเฉพาะจำนวนเท่านั้น ทำให้ไม่ทราบราคาทุนของสินค้าสำเร็จรูปในการขายแต่ละครั้ง

จากปัญหาดังกล่าวเจ้าของโรงสีต้องออกใบเสร็จรับเงินทุกครั้งที่มีการขายโดยมีข้อมูลรายละเอียดการขายสินค้าครบถ้วนให้กับลูกค้าทุกรายและเก็บสำเนาเพื่อเป็นหลักฐาน บันทึกในสมุดรายรับ – รายจ่ายประจำวัน และนำข้อมูลในสมุดรายรับ – รายจ่ายไปบันทึกบัญชีการขายในโปรแกรมสำเร็จรูป เพื่อประมวลผล และออกรายงานเกี่ยวกับการขายและรายงานเกี่ยวกับสินค้าคงเหลือ โดยการบันทึกในโปรแกรมสำเร็จรูปจะมีการตัดสินค้าสำเร็จรูปออกจากระบบให้อัตโนมัติ ซึ่งจะช่วยลดขั้นตอนการบันทึกการเบิกสินค้าสำเร็จรูปในสมุดรับ – จ่ายสินค้าสำเร็จรูปด้วยมือได้

ระบบเงินสด

โรงสี ปิยะ 9 พาณิชย์ มีระบบการซื้อ การขาย และการจ่ายค่าใช้จ่ายต่าง ๆ เป็นเงินสดทั้งหมด เนื่องจากเจ้าของโรงสีเห็นว่า จะต้องมีการสำรองเงินสดให้พร้อมสำหรับการซื้อข้าวเปลือกกับเกษตรกร และเอาไว้หมุนเวียนใช้จ่ายภายในโรงสี และไม่มีการนำเงินสดเข้าฝากธนาคารเพราะยุ่งยากในการเดินทางไปฝาก หรือ ถอน

จากการวิเคราะห์ระบบเงินสด พบว่าปัญหาของระบบเงินสดของโรงสีส่วนใหญ่มาจากการบันทึกรายการค้าผิดพลาด หรือ ไม่ได้บันทึกรายการค้าที่สืบเนื่องมาจากระบบการซื้อ การขาย และการเบิกเงินไปใช้จ่ายต่างๆ ทำให้ เจ้าของโรงสีไม่สามารถทราบยอดเคลื่อนไหวของเงินสดคงเหลือที่ถูกต้องได้ สำหรับการเงินสดไว้กับเจ้าของโรงสีเอง เจ้าของโรงสีเห็นว่าไม่เป็นปัญหาแต่อย่างใด เนื่องจากเก็บเงินไว้ในตู้เซฟซึ่งมีผู้ทราบรหัส คือ เจ้าของโรงสีเพียง 2 คน

จากปัญหาดังกล่าว ซึ่งเป็นปัญหาที่สืบเนื่องมาจากการบันทึกรายการซื้อ – ขายเงินสด ด้วยมือที่ผิดพลาด ดังนั้นเจ้าของโรงสีควรมีการแก้ไขปัญหามาตรบบการซื้อ – ขายเงินสดตามวิธีการแก้ไขปัญหามาตรบบข้างต้น และ สำหรับการจ่ายค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ให้เจ้าของโรงสีบันทึกการเบิกเงินสดในสมุดรับ – จ่ายเงินสดให้ครบถ้วน ถูกต้อง จากนั้นนำข้อมูลการจ่ายค่าใช้จ่ายไปบันทึกในโปรแกรมสำเร็จรูป ประมวลผล และออกรายงานเกี่ยวกับการเคลื่อนไหวของเงินสดต่อไป ซึ่งสำหรับระบบการซื้อ – การขายเงินสด โปรแกรมสำเร็จรูปจะทำการบันทึกเงินสดให้

อัตโนมัติในขั้นตอนของการบันทึกการซื้อ และการขาย ดังที่กล่าวในแต่ละระบบข้างต้น ดังนั้นจะช่วยให้การบันทึกรายการค้ารวดเร็วขึ้น อีกทั้งยังได้ข้อมูลที่ถูกต้องทันต่อความต้องการของผู้ใช้ข้อมูล

5.1.2 ผลการศึกษาการประยุกต์ใช้โปรแกรมสำเร็จรูป เอ็กซ์เพรสฟอรัวินโดว์ รุ่น 1.5 แต่ละระบบงาน สารสนเทศที่ได้จากโปรแกรม และการออกแบบรายงานสารสนเทศใหม่ตามความต้องการของเจ้าของโรงสี

การประยุกต์ใช้โปรแกรมสำเร็จรูป เอ็กซ์เพรสฟอรัวินโดว์ รุ่น 1.5 ในงานสารสนเทศทางการบัญชีของโรงสี ปิยะ 9 พาณิชย์ จะทดลองประยุกต์ใช้โปรแกรมจากรายการค้าที่เกิดขึ้นจริงของโรงสี ปิยะ 9 พาณิชย์ ตามสมุดบัญชีรายรับ – รายจ่าย สมุดบัญชีรับ – จ่ายวัตถุดิบ ข้าวเปลือก และ สมุดบัญชีรับ – จ่ายสินค้าสำเร็จรูป ที่ได้จากการบันทึกด้วยระบบมือของโรงสี ปิยะ 9 พาณิชย์ ในช่วงตั้งแต่เดือน กรกฎาคม – กันยายน 2554 และแสดงผลการทดลองประยุกต์ใช้ในส่วนของหน้าจอการทำงานแต่ละระบบงาน และสารสนเทศที่ได้จากโปรแกรมสำเร็จรูป เอ็กซ์เพรสฟอรัวินโดว์ รุ่น 1.5 โดยไม่นำข้อมูลก่อนหน้าช่วงเดือนดังกล่าวมาบันทึกยอดยกมาเนื่องจากเป็นข้อมูลที่มีการบันทึกผิดพลาดและไม่สมบูรณ์ หากนำมาทดลองบันทึกด้วยจะทำให้รายงานที่ได้ออกมาแสดงข้อมูลที่ยังคงไม่ถูกต้อง

การประยุกต์ใช้โปรแกรมสำเร็จรูป เอ็กซ์เพรสฟอรัวินโดว์ รุ่น 1.5 ในงานสารสนเทศทางการบัญชีของโรงสี ปิยะ 9 พาณิชย์ เริ่มจากการกำหนดค่าเริ่มต้นต่าง ๆ ก่อนการทำงาน โดยทำการกำหนดบริษัทใหม่ การเปิดแฟ้มข้อมูลใหม่ การกำหนดค่าเริ่มต้น – รายละเอียดกิจการ การกำหนดค่าเริ่มต้น – เรื่องทั่วไป การกำหนดรอบบัญชี การกำหนดผังบัญชี การกำหนดการเชื่อมต่อบัญชี การกำหนดฐานข้อมูลค่าเริ่มต้นระบบขายและลูกหนี้ การกำหนดฐานข้อมูลค่าเริ่มต้นระบบซื้อและเจ้าหนี้ การกำหนดฐานข้อมูลค่าเริ่มต้นระบบสินค้า หลังจากกำหนดค่าเริ่มต้นต่าง ๆ เรียบร้อยแล้ว ก็ทำการทดลองใช้งานระบบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับโรงสี ได้แก่ การบันทึกการซื้อสด การจ่ายวัตถุดิบเพื่อผลิต การรับสินค้าสำเร็จรูปจากการผลิต การบันทึกการขายเงินสด เมื่อเสร็จสิ้นการทดลองบันทึกรายการในระบบต่าง ๆ และประมวลผลเรียบร้อยแล้ว สามารถเรียกดูสารสนเทศทางการบัญชีจาก โปรแกรมสำเร็จรูป เอ็กซ์เพรส ฟอรัวินโดว์ รุ่น 1.5 โดยสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับระบบงานของโรงสี ได้แก่ รายงานฐานข้อมูลลูกค้า รายงานฐานข้อมูลผู้จำหน่าย รายงานฐานข้อมูลวัตถุดิบและสินค้าคงเหลือ รายงานเกี่ยวกับการซื้อเงินสด รายงานเกี่ยวกับวัตถุดิบและสินค้าคงเหลือ รายงานเกี่ยวกับการขาย รายงานเกี่ยวกับเงินสด รายงานงบกำไรขาดทุนหรือรายงานผลการดำเนินงาน ซึ่งรายงานดังกล่าวสามารถเรียกดูแยกเป็นเรียงตามเลขที่วันที่ หรือประเภทของฐานข้อมูลได้ตามความต้องการของผู้ใช้งาน

การออกแบบรายงานสารสนเทศใหม่ตามความต้องการของเจ้าของโรงสี โดยการเลือกนำรายงานสารสนเทศที่ต้องการใช้ข้อมูล ที่ได้จากการทดลองใช้โปรแกรมสำเร็จรูป เอ็กซ์เพรส ฟอว์วินโดว์ รุ่น 1.5 มาจัดรูปแบบใหม่ในโปรแกรม Excel นำเสนอ และปรับปรุงรูปแบบให้ตรงกับความต้องการของเจ้าของโรงสี โดยรายงานที่เจ้าของโรงสีต้องการใช้ข้อมูล ได้แก่ รายงานเกี่ยวกับการซื้อเงินสด รายงานแสดงยอดเคลื่อนไหวของวัตถุดิบ รายงานแสดงยอดเคลื่อนไหวของสินค้าสำเร็จรูป รายงานเกี่ยวกับการขายเงินสด และรายงานแยกประเภททั่วไป – เงินสด

5.1.3 ผลการศึกษาการประเมินความพึงพอใจในการประยุกต์ใช้โปรแกรมสำเร็จรูป เอ็กซ์เพรสฟอว์วินโดว์ รุ่น 1.5 โดยประเมินตามคุณลักษณะของซอฟต์แวร์ที่มีคุณภาพ องค์ประกอบคุณภาพซอฟต์แวร์ และเกณฑ์ของคุณภาพซอฟต์แวร์

การประเมินความพึงพอใจในการประยุกต์ใช้โปรแกรมสำเร็จรูป เอ็กซ์เพรสฟอว์วินโดว์ รุ่น 1.5 ประเมินโดยผู้ใช้โปรแกรม ซึ่งสำหรับโรงสี ปียะ 9 พาณิชย์ นั้นผู้ใช้โปรแกรมคือเจ้าของโรงสีเพียงท่านเดียว

ผลการประเมินความพึงพอใจตามคุณลักษณะของซอฟต์แวร์ที่มีคุณภาพ พบว่าเจ้าของโรงสีมีความพึงพอใจในการประยุกต์ใช้โปรแกรมตามคุณลักษณะของซอฟต์แวร์ที่มีคุณภาพในภาพรวมอยู่ในระดับพึงพอใจมาก ซึ่งมีความพึงพอใจมากในด้านประโยชน์ใช้สอย ด้านความน่าเชื่อถือ ด้านความสามารถในการใช้งาน และด้านประสิทธิภาพ ส่วนความพึงพอใจระดับปานกลาง คือ ด้านความสามารถในการบำรุงรักษา และด้านความสามารถในการโอนย้ายระบบ

ผลการประเมินความพึงพอใจตามองค์ประกอบของคุณภาพซอฟต์แวร์ เจ้าของโรงสีมีความพึงพอใจในการประยุกต์ใช้โปรแกรมตามองค์ประกอบของคุณภาพซอฟต์แวร์ในภาพรวมอยู่ในระดับพึงพอใจมาก ซึ่งมีความพึงพอใจมากด้านกระบวนการทำงานของซอฟต์แวร์ ประกอบด้วย ความถูกต้อง ความน่าเชื่อถือ ประสิทธิภาพ ความคงทนต่อการเปลี่ยนแปลง และใช้งานได้ ส่วนด้านกระบวนการปรับปรุงซอฟต์แวร์มีความพึงพอใจในภาพรวมในระดับมาก ซึ่งประกอบด้วยพึงพอใจมากในประเด็น ทดสอบง่าย และมีความยืดหยุ่น และมีความพึงพอใจในระดับปานกลางในประเด็น บำรุงรักษาง่าย และส่วนด้านกระบวนการเปลี่ยนแปลงซอฟต์แวร์มีความพึงพอใจมากทุกประเด็น ประกอบด้วย ใช้ได้กับเครื่องทั่วไป นำกลับมาใช้ใหม่ได้ และใช้งานได้หลายงาน

ผลการประเมินความพึงพอใจตามเกณฑ์คุณภาพของซอฟต์แวร์ในภาพรวมอยู่ในระดับพึงพอใจมากซึ่งมีความพึงพอใจมากใน 19 เกณฑ์ คือ ด้านการตรวจสอบการเข้าถึงตัวซอฟต์แวร์และข้อมูล การควบคุมการเข้าถึงตัวซอฟต์แวร์และข้อมูล ความถูกต้องแม่นยำ ความ

สมบูรณ์ ความยากง่ายในการเข้าข้อมูลและออกรายงาน ความสอดคล้อง ความกระชับของรหัส แหล่งที่มา การใช้รูปแบบแทนข้อมูลที่เป็นมาตรฐาน ความมั่นใจในการทำงานอย่างต่อเนื่องภายใต้เงื่อนไขที่อาจก่อให้เกิดความผิดพลาดได้ ประสิทธิภาพในการทำงานของซอฟต์แวร์ ความต้องการเบื้องต้นของซอฟต์แวร์ ซอฟต์แวร์สามารถดำเนินการได้โดยไม่ขึ้นกับฮาร์ดแวร์ยี่ห้อใดยี่ห้อหนึ่ง ความสามารถที่ซอฟต์แวร์จะจัดการการใช้งานของตนเองหรือสามารถระบุความผิดพลาดได้ ซอฟต์แวร์สามารถแยกออกเป็นโมดูลที่เป็นอิสระต่อกัน ความยากง่ายในการจัดการ เพื่อให้ซอฟต์แวร์สามารถทำงานได้ ความยากง่ายที่โปรแกรมสามารถเข้าใจได้ ซอฟต์แวร์สามารถทำงานได้โดยไม่ขึ้นกับสภาพแวดล้อม ปริมาณของหน่วยความจำที่ใช้ และคุณสมบัติที่ซอฟต์แวร์สามารถเชื่อมโยงจากองค์ประกอบไปยังข้อกำหนดความต้องการได้

มีความพึงพอใจระดับปานกลางใน 2 เกณฑ์ คือ ด้านมาตรฐานที่โปรแกรมและการเชื่อมต่อใช้ และความง่ายที่ผู้ที่มีมือใหม่จะเรียนรู้จนสามารถใช้ซอฟต์แวร์

และมีความพึงพอใจระดับน้อยใน 2 เกณฑ์ คือ ด้าน ความสามารถขยายระบบงานของซอฟต์แวร์ และคำอธิบายการทำงานของโปรแกรม

5.2 อภิปรายผลการศึกษา

จากการวิเคราะห์ผลการศึกษาเรื่อง การประยุกต์ใช้โปรแกรมสำเร็จรูป เอ็กเพรส ฟอรัว วินโดว์ รุ่น 1.5 ของกิจการโรงสี ปิยะ 9 พาณิชย์ สามารถอธิบายแนวทางการทำงานของระบบงานใหม่และประสิทธิภาพของการวางระบบงานใหม่ในแต่ละระบบดังนี้

ระบบการซื้อวัตถุดิบ

จากปัญหาการไม่มีเอกสารหลักฐานประกอบการซื้อ และบางครั้งไม่ได้จดบันทึกการซื้อหรือจดบันทึกผิดพลาด ทำให้ข้อมูลการซื้อและข้อมูลเกี่ยวกับวัตถุดิบไม่ถูกต้อง อีกทั้งทำให้ไม่มีรายงานที่เพียงพอที่จะนำมาใช้บริหารงาน ดังนั้น จึงให้เจ้าของโรงสีเป็นผู้ออกไปรับซื้อข้าวเปลือกแทนและนำมาบันทึกในสมุดบัญชีรายรับ – รายจ่าย และนำสมุดบัญชีรายรับ – รายจ่ายมาทำการบันทึกการซื้อลงโปรแกรมสำเร็จรูป โดยการบันทึกการซื้อวัตถุดิบในโปรแกรมสำเร็จรูปนั้นจะทำให้ลดขั้นตอนการบันทึกรับเข้าวัตถุดิบข้าวเปลือก โดยโปรแกรมจะบันทึกรับเข้าวัตถุดิบให้อัตโนมัติ และประมวลผล เพื่อออกรายงานเกี่ยวกับการซื้อและวัตถุดิบได้ทันต่อความต้องการของผู้ใช้ อีกทั้งรายงานยังแสดงข้อมูลที่ถูกต้องครบถ้วน และผู้ใช้สามารถเลือกแสดงรายงานตามความต้องการได้อย่างเหมาะสม

ระบบการผลิต

จากปัญหาการบันทึกการเบิกวัตถุดิบ และการบันทึกรับเข้าสินค้าสำเร็จรูปที่มีการบันทึกเฉพาะจำนวน โดยไม่ได้บันทึกราคาทุน จึงทำให้ไม่ทราบราคาทุนของสินค้าสำเร็จรูป และบางครั้งไม่ได้จดบันทึก หรือบันทึกผิดพลาด ทำให้การแสดงข้อมูลวัตถุดิบและสินค้าสำเร็จรูปไม่ถูกต้อง ข้อมูลการเบิกวัตถุดิบไปผลิตและการรับเข้าสินค้าสำเร็จรูปไม่สัมพันธ์กันนั้น เจ้าของโรงสีต้องมอบหมายหน้าที่ให้มีผู้รับผิดชอบจดบันทึกจำนวนการเบิกวัตถุดิบไปผลิต และการรับเข้าสินค้าสำเร็จรูปทำการตรวจนับและยืนยันยอดให้ถูกต้องตรงกับกรบันทึก และนำข้อมูลการเบิกวัตถุดิบในสมุดบันทึกการเบิก และการรับเข้าสินค้าสำเร็จรูปพร้อมราคาทุนที่คำนวณถูกต้องแล้วในสมุดบันทึกการรับ ไปบันทึกในโปรแกรมสำเร็จรูป เพื่อประมวลผลและออกรายงานเกี่ยวกับวัตถุดิบและสินค้าคงเหลือ ซึ่งการบันทึกในโปรแกรมสำเร็จรูปจะทำให้ทราบจำนวน ราคาต่อหน่วย และมูลค่ารวมของวัตถุดิบและสินค้าที่มีการเคลื่อนไหว ต่างจากการบันทึกด้วยมือที่ทราบเพียงแค่ว่าจำนวนที่มีการเคลื่อนไหวเท่านั้น อีกทั้งในโปรแกรมสำเร็จรูปผู้ใช้ยังสามารถเรียกดูรายงานต่าง ๆ ตามความต้องการได้

ระบบการขาย

จากปัญหาการไม่ได้ออกใบเสร็จรับเงิน จึงทำให้ไม่ได้บันทึกการขายในสมุดรายรับ – รายจ่าย และสมุดรับ – จ่ายสินค้าสำเร็จรูปไปด้วย หรือบางครั้งมีการจดบันทึกการขายผิดพลาด ทำให้ข้อมูลการขายและจำนวนสินค้าคงเหลือไม่ครบถูกต้อง ไม่สามารถแสดงผลการดำเนินงานที่ถูกต้องได้ อีกทั้งการบันทึกเบิกสินค้าสำเร็จรูปไปขายจะบันทึกเฉพาะจำนวนเท่านั้น ทำให้ไม่ทราบราคาทุนของสินค้าสำเร็จรูปในการขายแต่ละครั้ง ดังนั้นเจ้าของโรงสีต้องออกใบเสร็จรับเงินทุกครั้งที่มีการขายโดยมีข้อมูลรายละเอียดการขายสินค้าครบถ้วนให้กับลูกค้าทุกรายและเก็บสำเนาเพื่อเป็นหลักฐาน บันทึกในสมุดรายรับ – รายจ่ายประจำวัน และนำข้อมูลในสมุดรายรับ – รายจ่ายไปบันทึกบัญชีการขายในโปรแกรมสำเร็จรูป เพื่อประมวลผล และออกรายงานเกี่ยวกับการขายและรายงานเกี่ยวกับสินค้าคงเหลือ โดยการบันทึกการขายในโปรแกรมสำเร็จรูปนั้นจะทำให้ลดขั้นตอนการบันทึกเบิกสินค้าสำเร็จรูปไปขาย โดยโปรแกรมจะบันทึกเบิกตัดสินค้าสำเร็จรูปที่ขายให้อัตโนมัติ และประมวลผล เพื่อออกรายงานเกี่ยวกับการขายและสินค้าสำเร็จรูปได้ทันต่อความต้องการของผู้ใช้ อีกทั้งรายงานยังแสดงข้อมูลที่ถูกต้องครบถ้วน และผู้ใช้สามารถเลือกแสดงรายงานตามความต้องการได้อย่างเหมาะสม

ระบบเงินสด

เป็นปัญหาที่สืบเนื่องมาจากการบันทึกรายการซื้อ – ขายเงินสด ด้วยมือที่ผิดพลาด ดังนั้นเจ้าของโรงสีควรมีการแก้ไขปัญหาด้านระบบการซื้อ – ขายเงินสดตามวิธีการแก้ไขปัญหาดังกล่าว

ระบบข้างต้น และ สำหรับการจ่ายค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ให้เจ้าของโรงสีบันทึกการเบิกเงินสดในสมุดรับ – จ่ายเงินสดให้ครบถ้วน ถูกต้อง จากนั้นนำข้อมูลการจ่ายค่าใช้จ่ายไปบันทึกในโปรแกรมสำเร็จรูปประมวลผล และออกรายงานเกี่ยวกับการเคลื่อนไหวของเงินสดต่อไป ซึ่งสำหรับระบบการซื้อ – การขายเงินสด โปรแกรมสำเร็จรูปจะทำการบันทึกเงินสดให้อัตโนมัติในขั้นตอนของการบันทึกการซื้อ และการขาย ดังที่กล่าวในแต่ละระบบข้างต้น ดังนั้นจะช่วยให้การบันทึกรายการค้ารวดเร็วขึ้น อีกทั้งยังได้ข้อมูลที่ถูกต้องทันต่อความต้องการของผู้ใช้ข้อมูล

ผลการศึกษาการประยุกต์ใช้โปรแกรมสำเร็จรูป เอ็กซ์เพรส พอร์วินโดว์ รุ่น 1.5 ในงานสารสนเทศ ของโรงสี ปิยะ 9 พาณิชย์ ดังกล่าวข้างต้นสอดคล้องกับผลการศึกษาของ สิริพงศ์ อารยะเดโช (2545) ศึกษาเรื่อง “การพัฒนาโปรแกรมคอมพิวเตอร์ประยุกต์เพื่อการบริหารร้านไกรสรค้าไม้ กรุงเทพมหานคร” พบว่า ปัญหาของกิจการคือการขาดระบบการจัดการข้อมูลที่มีประสิทธิภาพ ทำให้การดำเนินงานของกิจการไม่สามารถบรรลุเป้าหมายที่วางไว้ได้ โดยเพื่อให้การทำงานในหน้าที่ต่างๆ เป็นไปได้อย่างสะดวกรวดเร็ว การจัดข้อมูลต่างๆ ที่ถูกต้องแม่นยำ สามารถลดความซ้ำซ้อนของการทำงานได้ สอดคล้องกับผลการศึกษาของ กนกวรรณ ปิ่นหทัยวุฒิ (2547) ศึกษาเรื่อง “การใช้ข้อมูลสารสนเทศทางการบัญชีเพื่อการวางแผนและควบคุมของธุรกิจอุตสาหกรรมโรงสี ในจังหวัดนครสวรรค์” ผลการศึกษาพบว่า ข้อมูลการบัญชีที่นำไปใช้ในการวางแผนด้านต่าง ๆ อันได้แก่ ด้านการขาย การรับเงิน ด้านการซื้อ การจ่ายเงิน และการรายงานประวัติการซื้อ การขายแยกตามรายซื้อ นั้น โรงสีส่วนใหญ่ เห็นว่าการนำ คอมพิวเตอร์มาใช้ในการทำงานนั้น ทำให้รายงานที่ได้มีความถูกต้องและรวดเร็วขึ้น และสอดคล้องกับ ผลการศึกษาของ สุกานดา พรายอินทร์ (2547) ศึกษาเรื่อง “การศึกษาระบบสารสนเทศทางการบัญชีที่เหมาะสมสำหรับธุรกิจคาบาเร่ต์โชว์ : กรณีศึกษา บริษัท ไช่ม่อน เชียงใหม่ จำกัด” ผลการศึกษาพบว่า การนำโปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชี Express และวิเคราะห์ออกแบบระบบสารสนเทศใหม่ พบว่า สามารถตอบสนองความต้องการของผู้ใช้ระบบมากขึ้น สามารถเพิ่มประสิทธิภาพ ประสิทธิผลในการทำงานของฝ่ายบัญชีการเงิน และฝ่ายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนช่วยลดความผิดพลาดและความซ้ำซ้อนในการทำงานจากระบบงานเดิม

ในส่วนของผลการศึกษาการประเมินผลความพึงพอใจในการประยุกต์ใช้โปรแกรมสำเร็จรูป เอ็กซ์เพรส พอร์วินโดว์ รุ่น 1.5 ในงานสารสนเทศทางการบัญชี ของโรงสี ปิยะ 9 พาณิชย์ โดยประเมินจากคุณลักษณะของซอฟต์แวร์ที่มีคุณภาพ องค์ประกอบคุณภาพของซอฟต์แวร์ และเกณฑ์คุณภาพของซอฟต์แวร์ พบว่า ความพึงพอใจในการประยุกต์ใช้โปรแกรมสำเร็จรูป เอ็กซ์เพรส พอร์วินโดว์ รุ่น 1.5 ภาพรวมอยู่ในระดับพึงพอใจมาก

สอดคล้องกับผลการศึกษาของ ภรณ์ยา เชื้อวรสถิตย์ (2552) ศึกษาเรื่อง “ปัญหาและปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการนำโปรแกรมบัญชีสำเร็จรูป Express For Windows มาใช้ในธุรกิจเคมีเกษตรของบริษัท โค้วตงเซ็ง จำกัด” พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในด้านโปรแกรม คือ มีระบบการตรวจสอบข้อมูลความถูกต้องในการนำเข้าข้อมูล การสร้างรายงานต่าง ๆ สามารถทำได้ตามรูปแบบรายงานที่ต้องการ การประมวลผลทำได้ถูกต้องรวดเร็วทันเวลา และสอดคล้องกับปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในด้านข้อมูล คือ วิธีการนำเข้าข้อมูลในระบบทำได้ง่าย ไม่ยุ่งยาก แต่ไม่สอดคล้องกับผลการศึกษาของ ณัฐวุฒิ อภิสิทธิ์ยากร (2545) ได้ศึกษาเรื่อง “การนำระบบโปรแกรมสำเร็จรูป Navision Financials มาใช้ในงานสารสนเทศทางการบัญชีของบริษัท รอยัล สแกนดิเนเวีย (ประเทศไทย) จำกัด” พบว่าปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติงานในระบบโปรแกรมสำเร็จรูป Navision Financial มีรูปแบบรายงานของข้อมูลประมวลผลที่เข้าใจยาก ใช้งานยาก มีความสลับซับซ้อนในการทำงาน และไม่สอดคล้องกับลักษณะการทำงานของบริษัท ปัญหารองลงมาได้แก่ ระบบฯ ไม่มีระบบตรวจสอบความถูกต้องในการนำเข้าข้อมูล (Input) หรือมีน้อย และระบบฯ ประมวลได้ช้าไม่ทันเวลา หรือไม่ถูกต้อง

ยกเว้นแต่มีความพึงพอใจระดับปานกลางในด้านความสามารถในการโอนย้ายระบบ พบว่ามีความพึงพอใจระดับปานกลางทั้งสองประเด็นคือ สามารถใช้งานได้กับระบบปฏิบัติการบน Windows 95, Windows 98, Windows XP, Windows 2000, Windows 2003, Windows 2008 และ Windows 7 และ สามารถทำงานได้กับระบบเครือข่าย LAN สอดคล้องกับผลการศึกษาของ ณัฐวุฒิ อภิสิทธิ์ยากร (2545) ได้ศึกษาเรื่อง “การนำระบบโปรแกรมสำเร็จรูป Navision Financials มาใช้ในงานสารสนเทศทางการบัญชีของบริษัท รอยัล สแกนดิเนเวีย (ประเทศไทย) จำกัด” พบว่าโปรแกรมสำเร็จรูป Navision Financials ใช้โปรแกรมระบบที่เป็น Window สามารถใช้ได้ทั้ง Window95, Window98, Window 2000, Window NT, Window Me หรือ Unix ในการควบคุมการทำงานของโปรแกรม ทำให้ผู้ใช้มีความคุ้นเคยและสามารถใช้งานได้ง่ายขึ้นกว่าการใช้โปรแกรมระบบ DOS

5.3 ข้อค้นพบ

ข้อมูลจากการศึกษาการประยุกต์ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเอ็กเพรส ฟอร์วินโดว์ รุ่น 1.5 สามารถสรุปได้ดังนี้

1. แนวคิดทฤษฎีที่นำมาศึกษาครั้งนี้สามารถนำมาใช้ได้ทั้ง 5 แนวคิดทฤษฎี เว้นแต่แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาระบบใช้คอมพิวเตอร์ช่วยบันทึกข้อมูลที่สามารนำมาใช้ได้เพียง 3 ขั้นตอน คือขั้นตอนที่ 3 การออกแบบลักษณะการใช้งานและรูปแบบรายงาน ขั้นตอนที่ 6 การทดสอบระบบ และขั้นตอนที่ 7 การติดตั้งและการดูแลรักษา

2. โรงเรียน ปิยะ 9 พาณิชย์ ไม่มีการวางแผนระบบการทำงานที่เพียงพอ รวมถึงผู้ทำกรบันทึกการขายของโรงเรียน ปิยะ 9 พาณิชย์ เป็นเจ้าของโรงเรียนเพียงท่านเดียว ซึ่งมีพื้นฐานและความรู้ทางด้านบัญชีที่ยังไม่เพียงพอต่อการจัดการระบบงาน

3. เจ้าของโรงเรียนต้องการระบบงานบัญชีที่เหมาะสมเพื่อให้ได้ข้อมูลสารสนเทศที่เป็นประโยชน์ในการบริหารงานและเพียงพอต่อกิจการบุคคลธรรมดา แต่ไม่ต้องการให้มีการออกเอกสาร แบบฟอร์มต่าง ๆ เพราะเห็นว่ากิจการบุคคลธรรมดาไม่จำเป็นต้องสิ้นเปลืองค่าใช้จ่ายในการออกเอกสาร แบบฟอร์มต่าง ๆ

4. การประเมินความพึงพอใจการประยุกต์ใช้โปรแกรมสำเร็จรูป เอ็กซ์เพรสฟอว์วินโดว์ รุ่น 1.5 ตามเกณฑ์คุณลักษณะซอฟต์แวร์ที่มีคุณภาพ องค์ประกอบคุณภาพซอฟต์แวร์ และเกณฑ์คุณภาพซอฟต์แวร์ นั้นแสดงผลความพึงพอใจของเจ้าของโรงเรียน และประยุกต์ใช้กับกิจการโรงเรียนซึ่งไม่เคยมีการใช้ระบบบัญชีและสารสนเทศทางการบัญชีมาก่อนเท่านั้น ดังนั้นไม่สามารถนำผลการประเมินนี้ไปชี้วัดกับกิจการอื่นได้

5. ด้านคุณลักษณะของซอฟต์แวร์ที่มีคุณภาพ มีความพึงพอใจระดับปานกลางในด้านความสามารถในการบำรุงรักษา และความสามารถในการโอนย้ายระบบ

6. ด้านองค์ประกอบของคุณภาพซอฟต์แวร์ มีความพึงพอใจในระดับปานกลางในด้านประเด็น บำรุงรักษาง่าย ของด้านกระบวนการปรับปรุงซอฟต์แวร์

7. ด้านเกณฑ์คุณภาพของซอฟต์แวร์มีความพึงพอใจระดับปานกลางใน 2 เกณฑ์ คือ ด้านมาตรฐานที่โพรโตคอลและการเชื่อมต่อใช้ และความง่ายที่ผู้ใช้มือใหม่จะเรียนรู้จนสามารถใช้ซอฟต์แวร์ และมีความพึงพอใจระดับน้อยใน 2 เกณฑ์ คือ ด้าน ความสามารถขยายระบบงานของซอฟต์แวร์ และคำอธิบายการทำงานของโปรแกรม

5.4 ข้อเสนอแนะ

1. ผู้บริหารที่ทำกรบันทึกการขายควรรศึกษาพื้นฐานบัญชีและการวางแผนระบบบัญชีเพิ่มเติมเพื่อให้มีความรู้ที่เพียงพอและมีความเข้าใจที่ง่ายขึ้นในการจัดทำบัญชีและการใช้รายงานสารสนเทศทางการบัญชี

2. มีการคัดเลือกบุคลากรและฝึกอบรมให้มีบุคลากรที่มีทักษะทางการบัญชีเพื่อทำงานเกี่ยวกับด้านบัญชีโดยเฉพาะ

3. ผลของการศึกษาครั้งนี้ เพื่อแจ้งให้กับเจ้าของกิจการ โรงเรียนได้ทราบข้อเท็จจริงของผลการประยุกต์ใช้โปรแกรมสำเร็จรูป เอ็กซ์เพรสฟอว์วินโดว์ รุ่น 1.5 ของโรงเรียน ปิยะ 9 พาณิชย์ ในด้านระบบการซื้อวัตถุดิบ ระบบการผลิต ระบบการขาย และระบบเงินสด

5.5 ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

ในการศึกษากครั้งนี้ผู้ศึกษาได้ศึกษาการประยุกต์ใช้โปรแกรมสำเร็จรูป เอ็กซ์เพรสฟอว์วินโดว์ รุ่น 1.5 ในเฉพาะบางส่วนระบบงานที่เกี่ยวข้องกับกิจการโรงสีที่ไม่เข้าระบบประกันราคา หรือ ระบบจำหน่ายกับรัฐบาลเท่านั้น หากจะทำการศึกษากครั้งต่อไป จึงควรศึกษาการประยุกต์ใช้โปรแกรมสำเร็จรูป เอ็กซ์เพรสฟอว์วินโดว์ รุ่น 1.5 กับกิจการโรงสีที่เข้าระบบประกันราคา หรือ ระบบจำหน่ายกับรัฐบาล และควรศึกษาการประยุกต์ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปอื่นกับกิจการโรงสีเปรียบเทียบกับโปรแกรมสำเร็จรูป เอ็กซ์เพรสฟอว์วินโดว์ รุ่น 1.5 และประเมินซอฟต์แวร์ตามคุณลักษณะซอฟต์แวร์ที่มีคุณภาพ 6 ด้าน องค์ประกอบคุณภาพซอฟต์แวร์ 3 องค์ประกอบ และด้านเกณฑ์คุณภาพซอฟต์แวร์ 23 เกณฑ์